

Gemeente Boxmeer

Onderwerp:

Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag 2004 van de Algemene Dienst en de jaarrekening 2004 van het Grondbedrijf, vorming van vijf bestemmingsreserves, en het tekort ad €1.494.432,40 ten laste te brengen van de Vrije Algemene Reserve.

Nummer: 20.

AAN de Raad van de gemeente Boxmeer

Boxmeer, 17 mei 2005

Aanleiding

Ingevolge artikel 197 van de Gemeentewet bieden wij u hierbij ter vaststelling aan de ontwerpjaarrekening en het jaarverslag 2004 van de Algemene Dienst en de jaarrekening 2004 van het grondbedrijf.

Artikel 197 van de Gemeentewet bepaalt dat het college van burgemeester en wethouders aan de raad over elk dienstjaar verantwoording aflegt over het bestuur onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. Daarbij is in artikel 200 Gemeentewet voorgeschreven dat de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag binnen twee weken na vaststelling door uw raad, doch uiterlijk 15 juli van het jaar volgend op het dienstjaar, aan Gedeputeerde Staten dient te worden verzonden.

De rekening gaat vergezeld van een accountantsverklaring en verslag van bevindingen van de registeraccountant.

Nadere toelichting

De Programmabegroting 2004 heeft als thema meegekregen “KIEZEN ÉN DELEN”. Hiermee hebben wij de collectieve verantwoordelijkheid van college en raad tot uitdrukking willen brengen keuzes te maken en de middelen te verdelen. Nog meer dan wij bij de totstandkoming van de begroting 2004 voorzagen is het jaar 2004 in financiële zin een mager jaar geworden en is het gemeentebestuur geconfronteerd met een aantal moeilijke en ingrijpende keuzes. De begroting 2004 kon de toets van de Provincie niet doorstaan en leidde tot een fors en structureel tekort. Ook de meerjarenbegroting vertoonde forse structurele tekorten. Daarom is de gemeente Boxmeer onder preventief toezicht geplaatst voor het begrotingsjaar 2004 en diende de gemeente in 2004 de kaders aan te geven hoe te komen tot positieve begrotingsresultaten in het jaar 2007. Via een aantal stappen is het bezuinigingsproces in goede samenwerking tussen college en raad uitgevoerd.

Dit heeft ertoe geleid dat het meerjarenperspectief thans vanaf 2007 een positief saldo laat zien. De jaren 2004 tot en met 2006 laten echter nog tekorten zien.

De jaarrekening 2004 van de Algemene Dienst sluit met een negatief saldo van €1.103.940,78. Dit is inclusief het bedrijfsresultaat van het Grondbedrijf, te weten een positief resultaat van €554.264,--.

Wij stellen uw Raad voor om dit negatieve resultaat na vorming van een aantal bestemmingsreserves af te dekken door beschikking over de vrije algemene reserve. Wij wijken hiermee af van de handelswijze van eerdere jaren, waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen bestemming van het resultaat Algemene Dienst en van het resultaat Grondbedrijf. Dit heeft een aantal redenen:

1. In de nieuwe voorschriften maakt de grondexploitatie integraal onderdeel uit van de Algemene Dienst en bestaat er formeel geen apart Grondbedrijf meer;
2. De Algemene Reserve van het Grondbedrijf is voldoende gevuld voor alle risico's (zie Grondnota 2005);
3. Het positieve resultaat van het Grondbedrijf is gedeeltelijk ontstaan ten laste van de Algemene Dienst (niet alle uren zijn doorberekend en de rente kapitaalverstrekking is berekend op 1 januari 2004 terwijl de kapitaalverstrekking gedurende 2004 aanzienlijk is toegenomen).

Na vaststelling van de laatste begrotingswijziging in december 2004 sloot de begroting van de Algemene Dienst met een tekort van €1.641.595,--. Dit tekort werd veroorzaakt door diverse kostenontwikkelingen, waarbij er drie in het bijzonder opvallen, te weten:

1. Algemene Uitkering;
2. BTW-compensatiefonds;
3. Gevolgen BBV.

De belangrijkste ontwikkelingen bij het jaarrekeningresultaat zijn:

Stand primitieve begroting na correctie vanwege te hoge onttrekking BTW-compensatiefonds	-/- 477.000,--
- Lagere Algemene Uitkering t.o.v. juni-circulaire 2003	-/- 785.000,--
- Stelselwijziging verantwoording personeelskosten brandweer	-/- 230.000,--
- Stelselwijziging nieuwe regels BBV inzake activering	-/- 1.210.000,--
- Stelselwijziging voorzieningen/schulden	+ 342.000,--
- Meevaller BTW-compensatie	+ 255.000,--
Totaal resultaat externe factoren	-/- 2.105.000,--
- Positief resultaat Grondbedrijf	+ 554.000,--
- Positief resultaat Algemene dienst overig	+ 447.000,--
Totaal resultaat 2004	-/- 1.104.000,--

1. Ten opzichte van de primitieve begroting (juni-circulaire 2003) is de Algemene Uitkering uiteindelijk ruim €785.000 lager uitgevallen. Ten opzichte van de 2^e Bestuursrapportage is uiteindelijk €13.000 minder ontvangen. Belangrijkste oorzaak van deze laatste daling is het niet volledig tot uitkering komen van de behoedzaamheidsreserve 2004.
2. De invoering van het BTW-compensatiefonds heeft in 2004 na onttrekking van de reserve nog een nadeel van €221.900,--. Geraamd was een nadeel van €477.351,--. Oorzaak van

deze meevaller ten opzichte van de begroting was het feit dat meer BTW in de exploitatie kon worden teruggevorderd dan geraamd.

3. Het Besluit begroting en verantwoording is op 1 januari 2004 ingegaan en bevat onder andere nieuwe regels voor activering en waardering van activa. Een aantal geactiveerde uitgaven uit het verleden dienden in 2004 via extra afschrijving van de balans te worden verwijderd. Geraamd via de 2^e Bestuursrapportage was een bedrag van €520.165,--. Deze raming was gebaseerd op de toestand 1-1-2004. Rekening houdende met de uitgaven 2004 en het beschikbaar houden van de ruimte van een aantal restantkredieten is het werkelijke bedrag aan extra afschrijving echter €1.210.506,--.
4. De overige afwijkingen ten opzichte van de begroting zijn verantwoord in de jaarrekening.

Accountantscontrole

Met ingang van de gemeentelijke jaarrekening 2004 dient de accountant een uitgebreide verklaring af te geven. Tot en met de jaarrekening 2003 was het accountantsoordeel bij de jaarrekening, net als in het bedrijfsleven, beperkt tot het getrouwe beeld. Met andere woorden: de accountant ging na of de jaarrekening niet dusdanige fouten en/of onzekerheden bevatte dat hierdoor het oordeel van de gebruiker over het gevoerde financiële beheer werd beïnvloed. Met ingang van het begrotingsjaar 2004 is de reikwijdte van het accountantsoordeel verruimd en beoordeelt de accountant naast het getrouwe beeld ook of de lasten, baten en balansmutaties rechtmatig (in overeenstemming met relevante wet-regelgeving) tot stand zijn gekomen. Pas in de tweede helft van 2004 is in een aantal stappen duidelijk geworden hoe de rechtmatigheidscontrole uitgevoerd zou worden. Ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole 2004 heeft uw raad op 31 maart 2005 via vaststelling van het Controleprotocol 2004 nadere aanwijzingen gegeven over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapportagetoleranties. Nadien is bekend geworden dat nadere richtlijnen er toe leiden dat het Controleprotocol niet specifiek genoeg is en de accountant is zijn rapport welliswaar zal ingaan op de rechtmatigheid, maar geen oordeel zal uitspreken in de accountantsverklaring. Dit zal overigens voor een aanzienlijk gedeelte van de gemeenten van toepassing zijn.

Het jaar 2004 is wederom een memorabel jaar geweest met vele belangrijke gebeurtenissen en besluiten. Te noemen zijn de rapportage enquêtecommissie Brandweer Vierlingsbeek, start bouw Brede School, start bouw brandweerkazerne, oprichting Seniorenraad, voorbereiding revitalisering kernen Oeffelt en Sambeek, besluit herontwikkeling woonwijk Elderom, de discussie over de locatiekeuze gemeentehuis met als resultaat de opdracht van 30 september, besluit revitalisering bedrijventereinen, Ceresproject Maasheggen. Ook zijn enkele belangrijke projecten afgerond of nagenoeg afgerond (Weijerpark, Lunevenpark, Overloon)

De financiële positie van de gemeente staat zwaar onder druk. Externe factoren die bijdragen aan de financiële positie bij de gemeente zijn: tegenvallende macro-economische ontwikkelingen in combinatie met decentralisatie van rijkstaken en rijksbezuinigingen die resulteren in een aanmerkelijk lagere algemene uitkering als gevolg van het “samen de trap op, samen de trap af”-principe. Ook heeft de gemeente in financiële zin last van de wijziging van een aantal (financiële) regels. Ook in die zin is het jaar 2004 een memorabel jaar geweest. De gemeente Boxmeer stond in 2004 onder preventief toezicht van de Provincie vanwege de financiële redenen. Desondanks is de belastingdruk per woonruimte in Boxmeer gemiddeld. De ingezette bezuinigingsoperatie heeft er toe geleid dat de Meerjarenbegroting 2005-2008

die op 21 oktober 2004 door uw Raad is vastgesteld vanaf 2007 wederom overschotten laat zien.

Boxmeer kan bogen op een goed voorzieningenniveau dat tegen een stootje kan en waarbij verantwoorde bezuinigingen niet onmiddellijk tot afbraak c.q. afbreuk leiden.

Na deze aanbieding wordt in hoofdstuk 2 van deze jaarrekening ingegaan op de opbouw en samenhang in deze jaarrekening.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de belangrijkste uitgevoerde punten uit het collegeprogramma 2002-2006.

In hoofdstuk 4 komen de verplichte paragrafen aan de orde, te weten weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid, treasury en belastingdruk.

In hoofdstuk 5 worden de financiële en vermogenspositie van de gemeente toegelicht.

Onderdeel daarvan is de balans met toelichting.

Tenslotte wordt in deel II per programma zo concreet mogelijk antwoord gegeven op de vragen:

1. Hebben we bereikt wat we wilden?
2. Hebben we gedaan wat we daarvoor zouden doen?
3. Heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten?

Wettelijke basis/referendabiliteit

Het wettelijk kader voor de jaarrekening wordt gevonden in de artikelen 197 tot en met 202 van de Gemeentewet. Naast het wettelijk kader worden vormvoorschriften voor de jaarrekening gegeven in het Besluit Begroting en Verantwoording. Alhoewel formeel de financiële verordeningen ex art. 212, 213 en 213a pas op 1 januari 2005 in werking treden, zijn zij in principe van toepassing op deze jaarrekening.

Financiën

Voorgeschreven is dat de bestemming van het saldo plaatsvindt nadat de jaarrekening is vastgesteld of gelijktijdig bij vaststelling. Dit voorschrift dient ter waarborging van het budgetrecht van de gemeenteraad. Zoals is voorgeschreven zijn de resultaten van de Algemene Dienst afzonderlijk in de balans gepresenteerd.

Voorstel

1. Wij stellen u voor de jaarrekening en het jaarverslag 2004 van de Algemene Dienst en de jaarrekening 2004 van het Grondbedrijf vast te stellen.
2. Wij stellen u voor het nadelig saldo 2004 na vorming van een aantal bestemmingsreserves ten laste te brengen van de vrije algemene reserve.

Burgemeester en wethouders van Boxmeer,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. A. Huiskamp

K.W.T. van Soest

Bij het onderwerp: Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag 2004 van de Algemene Dienst en de jaarrekening 2004 van het Grondbedrijf, vorming van vijf bestemmingsreserves, en het tekort ad €1.494.432,40 ten laste te brengen van de Vrije Algemene Reserve.

Liggen de volgende stukken ter inzage:

1. Accountantsverklaring en rapport van bevindingen;
2. Reactie van het college d.d. 16 juni 2005 op verslag van bevindingen;
3. Reactie Deloitte d.d. 21 juni 2005 op reactie van het college.

Memorie commissiebehandeling

Het voorstel is aan de orde geweest in de vergadering van de commissie Algemene Zaken en Middelen van 22 juni 2005. Nog openstaande vragen worden nog schriftelijk beantwoord. Het voorstel kan worden geagendeerd als B-stuk voor de raadsvergadering van 7 juli 2005.

De griffier,

(A.W.J.M. Cornelissen)